

जागतिक पर्यावरण दिन, २०२५ च्या
अनुषंगाने राज्यात राबवावयाच्या
मोहिमेबाबत प्रसिद्धी माध्यम आराखडयास
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : ईएनव्ही २०२५/प्र.क्र.८३/भाग-२/तां.क.१
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
दिनांक : ३० मे, २०२५.

संदर्भ :-

१. सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई शासन निर्णय क्रमांक : मावज-२०२१/प्र.क्र.१२६/का-३४, दिनांक १३/०८/२०२१.
२. माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समिती, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांच्या दिनांक २७.०५.२०२५ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

दिनांक ०५ जून रोजी जागतिक पर्यावरण दिवस साजरा केला जातो. संयुक्त राष्ट्र संघाच्या पर्यावरण कार्यक्रमाने (UNEP) या वर्षीच्या पर्यावरण दिवसाची थीम "जागतिक प्लास्टिक प्रदूषणाचा अंत करणे" (Ending Plastic Pollution Globally) ही ठेवली आहे. ही थीम केंद्र शासनाने स्विकारलेल्या - मिशन लाईफ - शी संलग्न आहे. मिशन लाईफ मध्ये पर्यावरणपूरक जीवनशैलीचा स्विकार करण्यात आला आहे. त्यामध्ये एकल वापराच्या प्लास्टिकला नकार देणे व प्लास्टिकचा कचरा कमी करणे या बाबींचा समावेश आहे. त्याअनुषंगाने केंद्र सरकारच्या पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालयामार्फत प्लास्टिक प्रदूषण कमी करण्यासाठी देशभरामध्ये मोहीम सुरु करण्यात आली आहे. या मोहिमेमध्ये प्लास्टिक प्रदूषणाबद्दल जनजागृती, प्लास्टिकचा वापर कमी करून कचरा कमी करणे, प्लास्टिक कचऱ्याचे प्रभावी व्यवस्थापन आणि एकल वापर प्लास्टिकसाठी शाश्वत पर्याय शोधणे याकडे विशेष लक्ष देण्यात येणार आहे. सदर मोहीम राज्यात (१) पर्यावरण दिवसापूर्वीची - पूर्व तयारी मोहीम - दिनांक २२ मे ते ४ जून, २०२५, (२) पर्यावरण दिवस साजरा करणे - दिनांक ५ जून, २०२५ व (३) प्लास्टिक प्रदूषण कमी करण्याची राष्ट्रीय मोहीम - दिनांक ५ जून ते ३१ ऑक्टोबर, २०२५ या कालावधीत राबवावयाची आहे. त्यानुसार सदर कालावधीत शहर व गावातील बगीचे, समुद्र किनारे, शैक्षणिक परिसर, सार्वजनिक ठिकाणे, बस स्थानके, रेल्वे स्थानके, पर्यटन स्थळे, देवस्थाने व इतर ठिकाणी स्वच्छता मोहीम राबविण्यात येणार आहे. या मोहिमेमध्ये विद्यार्थी व युवक, नागरी व ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्था, उद्योजक संघटना व बाजार संघटना इत्यादी घटकांमध्ये व्यापक प्रसिद्धी देऊन प्लास्टिक प्रदूषणाबाबत जनजागृती करायची आहे. तसेच याबाबत करण्यात येणाऱ्या उपाययोजना व कार्यक्रमांना प्रसार माध्यमाद्वारे व्यापक प्रसिद्धी द्यावयाची आहे.

माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समिती, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांनी शासन निर्णय क्रमांक मावज-२०२१/ प्र.क्र.१२६/ का-३४, दिनांक १३.०८.२०२१ मध्ये विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार दिनांक २७.०५.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये रुपये २,४९,४९,०००/- इतक्या खर्चाचा तयार केलेल्या प्रसिध्दी माध्यम आराखडयास मंजूरी दिली आहे. सदर प्रसिध्दी माध्यम आराखडयास मा. मंत्री (पर्यावरण व वातावरणीय बदल) यांनी मान्यता दिली आहे. त्यानुषंगाने पर्यावरण दिनाच्या पार्श्वभूमीवर राज्यात जनजागृतीसाठी विशेष मोहिम राबविण्याबाबत माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समिती, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांनी मंजूरी दिलेल्या रुपये २,४९,४९,०००/- (रुपये दोन कोटी एकोणपन्नास लाख एकोणपन्नास हजार फक्त) इतक्या खर्चाच्या प्रसिध्दी माध्यम आराखडयास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

पर्यावरण दिनाच्या पार्श्वभूमीवर राज्यात जनजागृतीसाठी विशेष मोहिम राबविण्यासाठी माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समिती, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांनी मंजूरी दिलेल्या रुपये २,४९,४९,०००/- (रुपये दोन कोटी एकोणपन्नास लाख एकोणपन्नास हजार फक्त) इतक्या खर्चाच्या प्रसिध्दी माध्यम आराखडयास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. सदर प्रयोजनार्थ होणारा खर्च महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्या खात्यातून भागविण्यात यावा.

०३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०५३०१२०३३३६०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शाहीन शौ. जमादार)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन,

प्रति,

१. मा.मंत्री, पर्यावरण व वातावरणीय बदल यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ. सायन मुंबई-२२
४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
५. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
६. महालेखापाल १/२ (लेखा व पप रक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
७. संचालक लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
८. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
९. निवड नस्ती तां.क. १